

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Departementet

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug
og Fiskeri

Den 6. juni 2014
Sagsnr.: 99
FVM 288

./.. Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering grundnotat om ændring af bilag II, III og V til Europa-Parlamentets og Rådets forordning 396/2005 med hensyn til maksimalgrænseværdier for pesticiderne asulam, cy-anamid, dicloran, flumioxazin, flupyrsulfuron-methyl, picolinafen og propisochlor i eller på specifikke produkter (komité-sag).

Forslaget forventes at komme til afstemning i den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed (SCoFAH) den 12. – 13. juni 2014.

En vedtagelse af forslaget vurderes at betyde et uændret beskyttelsesniveau i Danmark.

Regeringen kan støtte forslaget.

Det bemærkes, at regeringens holdning til forslaget ligger inden for de retningslinjer, regeringen har forelagt Folketingets fødevareordførere for behandling af komité-sager om fastsættelse af maksimalgrænseværdier for pesticidrester.

Med venlig hilsen

Jesper Wulff Pedersen

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fødevarestyrelsen

Kemi og Fødevarekvalitet/AKOU

Dep sagsnr.: 26428

Den 6. juni 2014

FVM 288

GRUNDNØTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om ændring af bilag II, III og V til Europa-Parlamentets og Rådets forordning 396/2005 med hensyn til maksimalgrænseværdier for pesticiderne asulam, cyanamid, dicloran, flumioxazin, flupyrsulfuron-methyl, picolinafen og propisochlor i eller på specifikke produkter (komitésag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Forslaget omhandler ændringer af maksimalgrænseværdier i bilag II, III og V til pesticidrammeforordning nr. 396/2005 for syv aktivstoffer i en række afgrøder og i produkter af animalsk oprindelse. Forslaget indebærer ændringer af maksimalgrænseværdier på baggrund af revurdering af stofferne asulam, cyanamid, dicloran, flumioxazin, flupyrsulfuron-methyl, picolinafen og propisochlor. Revurderingerne betyder, at der er maksimalgrænseværdier, der sættes ned. Der er gennemført risikovurderinger for de anførte stoffer, og de ændrede maksimalgrænseværdier vurderes at være sundhedsmæssigt acceptable. DTU Fødevareinstituttet har foretaget en vurdering af eventuelle kombinationseffekter. Forslaget forventes at komme til afstemning i den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed (SCoFCAH) den 12.-13. juni 2014. En vedtagelse af forslaget vurderes at betyde et uændret beskyttelsesniveau i Danmark. Regeringen kan derfor støtte forslaget. Det bemærkes, at regeringens holdning til forslaget ligger inden for de retningslinjer, regeringen har forelagt Folketingets fødevareordførere for behandling af komitésager om fastsættelse af maksimalgrænseværdier for pesticidrester.

Baggrund

Kommissionen har fremsat forslag til ændring af bilag II, III og V til forordning nr. 396/2005 af 23. februar 2005 om maksimalgrænseværdier for pesticidrester i eller på vegetabiliske og animalske fødevarer og foderstoffer og om ændring af Rådets direktiv 91/414/EØF (herefter pesticidrammeforordningen).

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 14, stk. 1, litra a, artikel 18, stk. 1, litra b og artikel 49 stk. 2 i pesticidrammeforordningen.

Forslaget behandles i forskriftkomitéprocedure med kontrol i den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed (SCoFCAH). Hvis der er kvalificeret flertal for forslaget, fo-

relægger Kommissionen forslaget for Rådet og Europa-Parlamentet, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 3 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen. Opnås der ikke kvalificeret flertal i den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed (SCoFCAH), forelægger Kommissionen sagen for Rådet og Europa-Parlamentet, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 2 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen.

Forslaget forventes at komme til afstemning i den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed (SCoFCAH) den 12-13. juni 2014.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Formål og indhold

Generelt om ændringer af maksimalgrænseværdier for pesticidrester

Maksimalgrænseværdier for pesticidrester i fødevarer er fastsat i pesticidrammeforordningens bilag II for de aktivstoffer, der allerede er fuldt evaluerede i forbindelse med optagelse eller ikke-optagelse på EU's positivliste til anvendelse af pesticider (Europa Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009). Maksimalgrænseværdier er fastsat i bilag III for de aktivstoffer og afgrøder, der endnu ikke er færdigevaluerede med hensyn til alle anvendelser og resulterende restindhold; der er dog foretaget en sundhedsmæssig vurdering af alle maksimalgrænseværdier i bilag III.

For nogle pesticider vurderes det ikke nødvendigt at fastsætte maksimalgrænseværdier, fordi et eventuelt restindhold efter anvendelse af pesticiderne ikke vurderes at have en sundhedsmæssig risiko. Disse stoffer opføres på en liste i pesticidrammeforordningens bilag IV. Pesticider, hvor alle maksimalgrænseværdier fastsættes på detektionsgrænsen, opføres på bilag V.

Når der er indgivet en ansøgning om en konkret anvendelse af et pesticid i EU, gennemføres der i EU en konkret risikovurdering, og der fastlægges på den baggrund specifikke maksimalgrænseværdier for pesticidrester i bestemte afgrøder. Så længe der ikke er fastlagt en maksimalgrænseværdi på baggrund af konkrete anvendelser af et pesticid, gælder den automatisk fastsatte analytiske detektionsgrænse på 0,01 mg/kg for afgrøde-pesticid-kombinationen. Dette er udtryk for en 0-tolerance, idet det pågældende pesticid ikke må kunne måles i afgrøden.

En maksimalgrænseværdi kan, efter den fornødne konkrete risikovurdering i EU, indføres eller ændres på baggrund af:

- udvidet anvendelse til andre afgrøder af et allerede godkendt pesticid.
- anden anvendelse af et pesticid, for eksempel i en medlemsstat hvor der for en effektiv bekæmpelse påkræves en øget behandling, der medfører en øget rest i afgrøden.

- ansøgninger om importtolerancer fra tredjelande for produkter, der indføres til EU, og hvor der ikke allerede er fastsat en dækkende EU-grænseværdi.
- implementering af Codex Alimentarius (FAO/WHO) grænseværdier i EU.
- nye oplysninger om for eksempel toksikologi.
- planlagt revurdering af pesticidet.
- andre særlige forhold (for eksempel at stoffet forekommer som miljøforurening).
- tilbagekaldelse af eksisterende godkendelser.

Ansøgninger om fastsættelse af en ny maksimalgrænseværdi på baggrund af anvendelse i EU eller import af fødevarer, der indeholder rester af stoffet, bliver i første omgang evalueret af en medlemsstat i EU. Den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritet (EFSA) foretager herefter en videnskabelig sundhedsmæssig vurdering af alle forslag til ændringer af maksimalgrænseværdier.

Kommissionens forslag

Kommissionen foreslår på baggrund af videnskabelige risikovurderinger fra Den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritet (EFSA), at bilag II, III og V ændres med hensyn til maksimalgrænseværdier (MRL) for stofferne asulam, cyanamid, dicloran, flumioxazin, flupyrsulfuron-methyl, picolinafen og propisochlor. For disse stoffer foreslås maksimalgrænseværdierne ændret som konsekvens af en revurdering af stofferne.

Ved revurderingen sættes maksimalgrænseværdien til detektionsgrænsen, hvis der hverken er en relevant godkendelse i EU, en importtolerance eller en Codex Alimentarius-grænseværdi. Stoffer, hvor alle maksimalgrænseværdierne sættes ned til detektionsgrænsen, overføres til bilag V.

Nedenfor er angivet hvilke maksimalgrænseværdier, der sættes ned.

Grænseværdier, der ændres som følge af revurdering af stofferne:

- For asulam sættes maksimalgrænseværdien ned for hele gruppen af frugter, friske eller frosne; nødder, hele gruppen af grøntsager, friske eller frosne undtagen kartofler og tang, for oliven til oliefremstilling, for sukkerrør, for hele gruppen af te, kaffe, urteudtræk og kakao, for bark, for hele gruppen af animalske produkter – landdyr, undtagen fugleæg, honning, padde og krybdyr, snegle og andre animalske produkter af landdyr.
- For cyanamide sættes maksimalgrænseværdien ned for løg, purløg og humle (tørret).
- For propisochlor sættes maksimalgrænseværdien ned for æbler (vildæble), spisedruer og druer til vinfremstilling, kartofler, kepaløg (perleløg), bælgfrugter (friske) undtagen linser og andet, for ærter (kikært, markært, fladbælg), majs og sukkerroer (roden).
- For dicloran sættes maksimalgrænseværdien ned for hele gruppen af frugt, friske eller frosne; nødder, hele gruppen grøntsager, friske eller frosne, undtagen vinblade og tang, for sukkerroer (roden).
- For flumioxazin sættes maksimalgrænseværdien ned for hele gruppen af frugter, friske eller frosne; nødder, undtagen træ nødder, også afskallede og spisedruer og druer til vinfremstilling, for hele gruppen af grøntsager, friske eller frosne, undtagen kepaløg (perleløg) og urter, for hele gruppen af bælgfrugter, tørrede,

for hele gruppen af olieholdige frø og frugter, undtagen olien til oliefremstilling, for hele gruppen af korn og hele gruppen af sukkerplanter.

- For flupyrsulfuron-methyl sættes maksimalgrænseværdien ned for olieholdige frø og frugter, undtagen oliven til oliefremstilling.
- For picolinafen sættes maksimalgrænseværdien ned for alle hovedgrupper undtagen bælgfrugter, tørrede, korn og animalske produkter - landdyr.

Udtalelser

Europa-Parlamentet vil få forelagt forslaget som et led i forskriftskomitéproceduren med kontrol.

Gældende dansk ret

Forslaget vedrører ændring af bilag til pesticidrammeforordningen. Ændringen vil være direkte gældende i Danmark. I henhold til pesticidrammeforordningens artikel 34 fastsætter medlemsstaterne sanktioner for overtrædelse af forordningen.

Konsekvenser

Forslaget har ikke lovgivningsmæssige, statsfinansielle eller administrative konsekvenser. Forslaget vurderes heller ikke at have samfundsøkonomiske eller erhvervsmæssige konsekvenser.

Forslaget er udarbejdet på basis af videnskabelige vurderinger fra Den Europæiske Fødevareresikkerhedsautoritet (EFSA), som har vurderet, at de foreslåede ændringer vedrørende maksimalgrænseværdier er sundhedsmæssigt acceptable for forbrugerne.

DTU Fødevarerinstitutionen er anmodet om en vurdering af forslaget og vurderer, at der ikke vil være sundhedsmæssige problemer som følge af de foreslåede ændringer vedrørende maksimalgrænseværdier. DTU Fødevarerinstitutionen bemærker, at Den Europæiske Fødevareresikkerhedsautoritet (EFSA) ikke har foretaget en vurdering af eventuelle kombinationseffekter, idet der endnu ikke foreligger en harmoniseret metode til dette. Der arbejdes i Den Europæiske Fødevareresikkerhedsautoritet (EFSA), med dansk deltagelse, målrettet på at udvikle en sådan metode.

Det fremgår af pesticidrammeforordningens artikel 14, stk. 2, at eventuelle kombinationseffekter skal indarbejdes i vurderingen af pesticidrester i fødevarer, når der findes en egnet metode.

I fravær af en harmoniseret metode til vurdering af mulige kombinationseffekter har DTU Fødevarerinstitutionen - på grundlag af den nuværende viden om kombinationseffekter og indtag af pesticidrester hos den danske befolkning - foretaget en overslagsmæssig vurdering af risikoen for indtaget af pesticider, hvor der tages højde for kombinationseffekter. På baggrund heraf vurderes de foreslåede maksimalgrænseværdier ikke at give anledning til sundhedsmæssige betænkeligheder.

En vedtagelse af forslaget vurderes på den baggrund at betyde et uændret beskyttelsesniveau i Danmark.

Høring

Forslaget har været i høring på høringsportalen. Der er indkommet følgende bemærkninger:

Biodynamisk Forbrugersammenslutning har indsendt høringssvar med det hovedbudskab, at alle fødevarer skal være biodynamiske eller økologiske for at undgå gift i fødevarer.

Landbrug & Fødevarer bemærker, at Den Europæiske Fødevarer sikkerhedsautoritet (EFSA) har foretaget en risikovurdering af de pågældende grænseværdier. Landbrug og Fødevarer henholder sig til Den Europæiske Fødevarer sikkerhedsautoritet (EFSA) vurderinger og har ikke yderligere bemærkninger til forslaget.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Alle pesticider, der anvendes i EU, skal gennem en grundig sundhedsmæssig vurdering, som fører til fastsættelse af en maksimalgrænseværdi for restindholdet i fødevarerne (bilag II og III), eller som fører til den beslutning, at det ikke er nødvendigt at fastsætte maksimalgrænseværdier (optagelse på bilag IV). Stoffer, hvor alle maksimalgrænseværdier sættes ned til detektionsgrænsen, overføres til bilag V. Pesticidrammeforordningen, og de deraf afledte forordninger, er derfor vigtige elementer i beskyttelsen af de danske forbrugeres sikkerhed. Regeringen kan alene støtte forslag, der vurderes at være sundhedsmæssigt acceptabelt.

Det er højt prioriteret fra dansk side, at pesticidrammeforordningen kan virke med henblik på fuld harmonisering af reglerne vedrørende fastsættelse af maksimalgrænseværdier for pesticidrester i fødevarer i EU. For at dette kan lade sig gøre, skal rammeforordningens bilag løbende ændres, herunder bilag II, III, IV og V.

For alle stofferne er det vurderingen, at de foreslåede ændringer vil medføre en tilstand på fødevarerområdet, der er sundhedsmæssigt acceptabelt.

Regeringen kan støtte forslaget. Det bemærkes, at regeringens holdning til forslaget ligger inden for de retningslinjer, regeringen har forelagt Folketingets fødevarerordførere for behandling af komitésager om fastsættelse af maksimalgrænseværdier for pesticidrester.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater. Baseret på afstemningerne fra tidligere lignende forslag vurderes der at være kvalificeret flertal for forslaget.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.